

Blomstrende sommerminner v/ foreningens medlemmer
Onsdag 9. januar på Mule Varde. Referent: Christian Kortner.

20 personer møtte fram på Mule Varde til dette faste innslaget i våre vintermøter. Først ut skulle Bjørn Lervik vært med lysbilder fra TBFs tur til Jotunheimen / Bøverdalen i 1991. Dessverre streiket vår lysbildeframviser så vi må vente til en annen gang. I disse digitale tider er det antagelig lenge siden denne var i bruk. Dermed ble resten av kvelden viet PC og kanon og følgende viste digitale bilder, alle fra 2012:
Magne Langerød fra sør-Spania; Malaga-området og ned mot Gibraltar i mars.
Harald Stendalen fra Lesvos i august og Kreta senere på høsten.
Trond Risdal fra Menorca i september.
Christian Kortner fra nord-Norge i juli.
Siden alle hadde vært flinke og begrenset seg hva antall bilder angår så var det god tid til en prat over kaffe og kaker etterpå.

Kvassdå og dens nære slektninger v/ Anne Krag Brysting.
Onsdag 6. februar på Mule Varde. Referent: Harald Stendalen.

21 medlemmer fant fram til dette foredraget, som etter benevnelsen kunne vært et smalt og spesielt emne. Foredragsholder gjorde med sin inspirerende fortellerevne at alle ble interessert i en heller uvanlig sak, blomster og krysnings i kvassdåslekta Galeopsis.
Anne Krag Brysting arbeider i Instituttet for Biovitenskap og har publisert en mengde arbeider tilknyttet botanikken! På det nåværende tidspunkt var hun opptatt av polyploide planter, planter som har mer enn to sett av kromosomer. For å si det kort fortalte hun om arbeidet til Arne Muntzing som i veksthus krysset fram polyploide planter som viste seg å ha de samme egenskaper som kvassdå har ute i naturen. Senere DNA tester har bekreftet hans teorier!
En kveld med et nytt hyggelig bekjentskap vi gjerne ser igjen!

Årsmøteforedrag. New Zealand. Flora, fugl og fjell v/ Rolf Ergon.
Fredag 22. februar på Dag Bondeheim. Referent: Christian Kortner.

Årsmøtet samlet 34 deltakere.
Så ble scenen overlatt til Rolf Ergon som fortalte og viste bilder fra en tur til New Zealand vinteren 2011/2012. Siden New Zealand ligger på den sørlige halvkule er det sommer her når vi har vinter.
Rolf var underveis i 6 uker med start i desember 2011. Turen gikk via Bangkok til Melbourne i Australia hvor det også ble noen dager på Tasmania. Først og fremst for å se på fugl. Tasmania har 13 endemiske arter av fugl og Rolf var heldig nok til å få se alle disse. Deretter bar det over til New Zealand for å se på flora, fugler og fjell og ikke minst besøke familie med base i byen Dunedin på Sørøya.
New Zealand består av 2 store øyer (Nordøya og Sørøya) og en mengde mindre øyer. Geografisk ligger de så langt sør at det i hvertfall i sør er et klima ikke helt ulikt det vi er vant til her hjemme. New Zealand har ca. 4,4 millioner innbyggere fordelt på 3,4 mill. på Nordøya og 1 mill. på Sørøya. Øyene var blant de siste i hele Stillehavet til å bli befolket. Man regner med at maorienes polynesiske forfedre nådde disse øyene først rundt år 1300 og europeerne i 1642.

New Zealand ligger geografisk veldig isolert, noe som gjør at dyre og plantelivet er helt spesielt. Mange fugler her har mistet flygeevnen i mangel på naturlige fiender. Som for mange andre steder ble dette nærmest katastrofalt når menneskene kom med helt nye arter. For å bøte på dette er enkelte mindre øyer og inngjerdete områder rensket for fremmede arter for å gi sjeldne og utrydningstruete lokale arter en sjanse.

Rolf viste bilder av mange eksotiske fugler og planter. Flere arter av orkideer, tre-bregner og misteltein i et fuchsia-tre(!) var blant det vi fikk se. Landskapet og nasjonalparken Fiordland på Sørøya levde også opp til navnet sitt med fjorder og høye fjell. Oversiktsbildene herfra kunne like gjerne vært fra Norge. Tusen takk for et engasjerende og innholdsrikt foredrag!

”Jeg velger meg.”

Mandag 11. mars på Mule Varde. Referent: Trond Risdal.

Hele 27 stykker hadde møtt opp til sesongens siste møte. Først ut var Bjørn Lervik som viste bilder fra foreningens tur til Jotunheimen i 1991. Bosted var Bøvertun og vi fikk se flotte bilder av fjellblomster og noe yngre medlemmer. Bjørn avsluttet med bilder fra en tur til Svenner Fyr.

Rolf Ergon hadde besøkt Namibia med Svensk Ornitologisk Forening sommeren 2012. Vi fikk se fine bilder av fugl, ville dyr, planter og trær.

Christian Kortner avsluttet kvelden med bilder fra en tur til Alpene sist sommer. Flotte bilder fra fantastiske blomsterenger, der skulle vi gjerne ha vært.

Etterpå var det som vanlig kaffe og kaker, og pratene gikk livlig utover.

Blomsterminner i østerled og syltetøykveld v/ Bård Haugrud.

Mandag 21. oktober på Mule Varde. Referent: Trond Risdal.

21 stykker hadde møtt opp til høstens første møte. Bård skulle ta oss med på 2 blomsterturer til Sverige sammen med Bohuslän botaniske forening. Første reise gikk til Gotland i begynnelsen av mai. På veien dit i Skara fikk de med seg vinterblom, mørk lungeurt og grannjamne. Fra Gotland fikk vi se flotte bilder av kjertelveronika, balkansymre, gotlandslerkespore, alvararve, fuglearve, kantløvetann, våradonis, svovelsymre, godtlandskubjelle, filtpestrot, filtvårmure, miltbregne, bakkefrytle, alvarveronika, vårkubjelle, vår x kubjelle og gråmure. Ikke akkurat vanlige blomster for oss.

Neste tur gikk til Östergötland syd for Vadstena i slutten av juli. Også her fikk vi se masse nye spennende arter, jeg nevner tistelsnylterot, esparsett, krattvikke, bergfaks, lodnemjelt, knottblom, myrflangre, flatsivaks, fettblad, småblærerot, rød andemat, åkerreverumpe, stor vasskjeks, brudelys, fjærehøymol, rankpiggeknope og hestekjørvel. På hjemvei fant de frem til en lokalitet med ett eksemplar av stormarinøkkel! Videre berberissnylterot, storøyentrost og stormarihånd. Litt av noen reiser Bård, vi takker.

Etterpå smakte vi på noe av årets syltetøy anbrakt på Magne sine vafler.

Jomfruland nasjonalpark v/ Morten Johannesen. I regi av PFMR.

Onsdag 30. oktober på Mule Varde. Referent: Bjørn Erik Halvorsen.

20 personer hadde møtt opp på Mule Varde for å høre Morten Johannesen fra Fylkesmannen fortelle om arbeidet med Jomfruland nasjonalpark. Dette var TBFs bidrag til PFMRs onsdagskvelder denne høsten.

Dette er et planarbeid som pågår fram til 2016. Bakgrunnen for å velge dette området er:

- Særegne økosystemer
- Særegne landskap
- Spesiell kystnatur
- Viktig for turisme og rekreasjon
- Viktig å skaffe bedre kunnskap om området
- Sikre området mot store utbygginger
- Innlemme nåværende verneområder

Norge har i dag 38 nasjonalparker hvorav 3 er på kysten. Det å bevare kulturlandskapet er en sentral målsetning. Området inneholder 15 km² tareskog og 500 mål ålegrasenger. Øytangen er viktig for fugletrekket og inneholder mange rødlistede arter. Eikeskogen på Jomfruland er viktig å ta vare på.

Våre beste matsopper v/ Per Marstad.

Mandag 18.november på Mule Varde. Referent: Esther Broch.

Antall tilstede: 23.

Foredragsholder hadde valgt gode matsopper og bruken av dem som tema for foredraget, illustrert med bilder som i vesentlig grad var hentet fra hans egen bok Sopphåndboka.

For å gi oss tips om hvor vi finner matsoppen tok han for seg de forskjellige biotopene som granskogen, furuskogen, løvskogen, edelløvskogen, beitemark og sopp i fjellet. Den samme inndelingen som i boka.

Gran er det dominerende treslaget i Norge og mange av storsoppene våre lever i samliv med gran. Blant disse er kantarellen som av mange nordmenn ses på som den beste matsoppen.

Her finner vi også falsk kantarell, traktkantarell og blek piggsopp. Rød piggsopp finnes i barskog. Steinsopp, som er mest ettertraktet i Frankrike og Italia, har en dobbeltgjenger, gallerørsopp, som har rosa rørlag. Vi finner granmatriske som også har en dobbeltgjenger, furumatriske, som sies å være bedre. Det finnes opp til 70 arter i riskefamilien. Vi kan finne snøballsjampinjong og blodsjampinjong som ikke må forveksles med hvit fluesopp.

I furuskogen finner vi rødbrun steinsopp, smørsopp og ringløs smørsopp på kalk. Sandsopp som er bra som tørket sopp. Som tidligere nevnt furumatriske.

Kremler har vi ca. 150 arter av i Norge. Kremlene finnes i et mangfold av farger men fargene vaskes lett ut og de kan derfor være vanskelig å skille. Storkremlen er litt rød på stilken. Her finner vi også gul trompetsopp, som er ganske lik, men bedre enn traktkantarellen.

Løvskog. I bjørkeskogen finnes vi rimsoppen som er en god matsopp til tross for at den er en slørsopp. Her finner vi også mild gulkremle og rødskrub. Rødskrub kan mange få magesyke av om den ikke er godt varmebehandlet. Kantarell under bøk, bjørk og eik, og den gode matsoppen svart trompetsopp og rødgul piggsopp.

Edelløvskog kan gi oss tidlig bleklodden steinsopp, eikeskrubb, mandelriske og sildekremle som har mange fargevarianter.

Beitemark kan gi oss vokssopper som skarlagenrød vokssopp og engvokssopp, matblekksopp, vårfagerhatt, vår/spissmorkel og melsopp.

I fjellet finner vi rimsopp, rødskrub og sildekremle.

I butikken finner vi sjampinjong og verdens mest dyrkede sopp shitake, blågrå østerssopp og matsutake som er en slags musserong.

Marstad tok også for seg tilberedning av sopp.

**Referat fra julemøte med bilder fra sommerekursjonen.
Fredag 6. desember på Sundjordet klubbhus. Referent: Esther Broch.**

I år satte vi ny rekord. Hele 36 medlemmer hadde tatt turen til Sundjordet for å se på bilder fra Bohuslän og hygge seg sammen. Magne og Trond viste bilder og vi andre kommenterte. Bevertningen var som vanlig meget bra med mange gode medbrakte kaker. Det var en fin avslutning av året 2013.